

Sipos Erzsébet

Egyfelé tartunk

Előzetes a 60 éves dr. Ködöböcz Gábor köszöntésére

Nincsenek véletlenek, szokta mondani Gábor, és én is azt hiszem, így van. Mikor legutóbb futólag találkoztunk – ő a buszra várt, és én szokás szerint felmálházva jöttem a boltból – mondta nekem, most hamarabb lesz lapzártá, és ha valamit akarok küldeni az Agriába, azt mihamarább tegyem meg.

Mivel évek óta jelennek meg költeményeim ebben a könyv formájú, rendkívül színvonalas irodalmi lapban, megtiszteltetés, hogy számít rám. Most azonban nem verseket, hanem ezt a rövidke írást küldöm, hiszen mire megjelenik, majd nem augusztus lesz, és Gábor akkor 60 éves.

A magas szintű tanári, irodalomtörténeti, főszerkesztői, tudományos életutat sokan méltatják majd, én inkább azon tűnődtem, hogy jó hely az a Vámosatya, ahol olyan „atyafiak” éltek, élnek és ilyen nagyszerű emberek nevelkedtek, mint Ő. A szülői ház, melyet mindig hálával, tisztelettel említ, feltarisznyázta a legkiválóbb emberi tulajdonságokkal és hittel, ezért képes óriási munkabírásra, melyet elkötelezettséggel, alázattal végez: tanít, irodalmi műsorokat szervez, ír, szerkeszt, kapcsolatot tart több száz emberrel határon innen és túl, miközben a legszorosabb emberi kapcsolatát veszítette el, a mindenben segítő társát.

Nem luxusautón közlekedik, zsúfolt Volán-buszon zötykölődünk a város központja felé, és néhány megállónyi beszélgetés vele erőt, hitet ad, felvértez egész napra.

Egyszer könyvét dedikálva azt írta nekem: Sipos Erzsébetnek, az ajándékkembernek, pedig ez rá illik a legjobban. Isten éltesen, Gábor!

Suhai Pál

Zárszó

Nagy a halál.
Övé egészen,
s a szánk kacag.
Ha hisszük magunk a lét szívében,
sírva merészen
szívünkbe csap.

Virágzó mandulafák

*Virágzó mandulafák; mindaz, amit
itt teljesíthetünk, ennyi: maradéktalanul
fölsimerni magunkat a földi jelenésben.*

Boldogok, ó, hogy bámulom egyre csodátok, e tartást,
hulló díszeitek mint örököt viszitek.
Ó, aki titkod tudja, virágzás: gyöngye veszélyen
túl az, s nagy bajokon lenne a szíve nyugodt.

Kis könnykorsó

Elisabeth-Gundolf-Salomonnak

Más tárolja a bort, más tartani tiszta olajt kap,
issza az öblös üreg, kérge köréje borul.
Nékem, kisebb térfogatúnak, karcsu alaknak
más az igényem: a könny, nyeldesem egyre, ha hull.

Tisztul még az olaj, bor teltebb lesz az edényben.
Mit tesz idővel a könny? – Mindenem elnehezült:
megvakított, üregemben sínylődött csak a fényem,
végül törni hagyott s lettem edény, kiürült.

Mulandóság

Futóhomok-órák. Őt is titkon enyészet
őrli, az áldott épületet.

Élet, örök szél. Már nem tart a kötések
rendje, az oszlop az égre mered.

Romlani mégis: fájóbb, mintha a tükrét
fényel szórja szökőkút, míg behull?
Történet foga tép: magad add neki önként –
jós feje fogjon föl maradéktalanul.

Kereszt (180x200)

Szekeres Mária

Árulásaink között

Áruljuk a szerelmet, kínban, fényben múló ragyogásban.

Áruljuk a szerelmet vérben, ágyban, hamis vágyban.

A szerelem hatalma menekül fényben, láthatatlan,
az Égen szárnyalna, messze, titkos varázsban.

Örök ruháját ne érintse semmi szenny:

sírva nézi mi dül idelent...

Sebzett szerelem bukott angyalként, álruhában,
tépázva, vérben ragyog a mában...

némaság és a csend

a némaság nem a csendé –

belőle nő „utáni” döbbenetté.

a csend béke, álom – az Idő szívverése.

mindig enyém, megtalál némaságom,

magányunk útján, nem a csendé mégse.

tied e halk szó: Igéd bennem születése,

hozzád száll némaságom jaja és esdeklése,

míg mosolyod fényén a Szó születik:

igenem, csendem szelíd érkezése...

Titkos arcaink

arcom benned, barátom, árván pihen.
igazi arcom rejtve őrzi a végtelen irgalom,
kegyelem. magamban vonásaim: kusza
történelmem, törött, egymásba futó síkok -
a jelen és az örök láthatatlan törvényeiben.
a tekintet: árva, egyetlen, mely néz szüntelen,
néz mozdulatlan az időben. Ki vagy te, vándor,
társam ebben a tekintetben, míg csobog, zuhog
a vágyak rengetege az étellel tele – beteljesülhetetlen?...
csak az a hű Társ, a végtelen időben, ki fogja kezem szüntelen,
s szelíden vezet, vezet itt homályon át: vakot a rengetegben,
s csókjával, öleléssel vár majd ha elérem egy pontban,
láthatom, megnyíló szememmel az Örök Fényben...

A Végtelen 5

Szakolczay Lajos Éber parázs

Finta Éva: Ötkönyv

A beregszászi születésű tudós költő több évtizede települt át Magyarországra. Kárpátaljáról sok minden mellett a Kovács Vilmos csapatában fölnőtt, tudásra, hazára éhes fiatalok erkölcsét is hozta. Az élet szeretetében megtestesült *meg nem adás* példáját. Sokadik verseskönyve, a filozofikus burkolatú Ötkönyv – alcíme *Költemények és esszéversek* – bravúros szerkezetével s nemkülönben az ember szenvedés-stációinak hihetetlenül pontos megrajzolásával (Biblia, lélektan, szociológia, történelem, irodalom- és művészettörténet stb.) lep meg. Mondhatnánk, az utószó tanulmányt író Kődöböcz Gábor mondja is, hogy „az egyes könyvekben megjelenő portrék enigmatikus módon egyszersmind önportrék is” (kiemelés – Sz. L.). Állapotrajzok az álom-kalandozás sokszor hidegnél hidegebb sarkvidékéről. Nemegetszer a női *gulágon* (családi élet, férfi-nő viszony) szenvedők sokszor golgotai éveiről s hétköznapjairól.

Ha a címmé kiemelt verssort pontosan idézem – „Jégbordás tárgyak mellett éber parázs” (*Az elhidegült lélek könnyörgéseiből*) –, azonnal érzékelhetővé válik az a drámai terep, amelyen a költő hősei mozognak. Teljesen mindegy, hogy olvasmányélményekből (a Nobel-díjas Marie Curie Sklodowska, aki a tudomány mellett „mert asszony is lenni”, a viharos életű házaspár, Ted Hughes és Sylvia Plath, a bibliai Péter) vagy a személyes ismeretség köréből vették a gondolkodás mint maszkvers mitikus módon megszólított alakjai (közülük a legszerettebb talán Legeza Ilona, a kitűnő könyvismertetőket író, a szemével végén csak az éjszaka sötétjében tapogatózó könyvtáros), történeteik megrendítőek. Épp a beléjük rejtett, sokszor szemérmességében is világló „önarckép” sorsfürkésző kalandozásával.

Meg kell hagyni, mélyre ásó, furcsa líra. A lét összes fogaskereke, kicsorbult, húsba vágó fogaskereke trancsírozza a versalanyok sosem felhőtlen sorsát. Noha kis humoros részletek is találhatóak benne – „Hát kérem Uram a fregattját ne felejtse a fregolin / A szkúnerét a szekreteren / A gőzösét a gázon / Szóval le ne égessen semmit / Magát sem” (*Minden jónak hajó a vége*) –, inkább a golgotai sötétségben keresztet ácsolók hangja jellemzi. Hát persze, hogy a *Rajztábla* világosan rávilágít az időközben megváltozott (rossz irányban változott) viszonyokra – „Akár törött akár kerek / a világ szétdúlta magát / és elcserélt egy látomást / amelyben Isten alkotott / egy másikra amit Picasso” –, és a Latinovits Zoltán emlékére írott *Szerepek*ből kiviláglik a költő nemzetszeretete is – „Színész vagyok –